

Het Smalste Stukje Nederland: breed genoeg om volop te genieten!

Kom genieten van rust, ruimte en natuur in Het Smalste Stukje Nederland (in de gemeente Echt-Susteren). Letterlijk daar waar Nederland het smalst is, in Limburg tussen België en Duitsland in, is het niet breder dan 4,8 kilometer. De ligging, voorzien van de uitvalswegen A73 en A2, vormen dé ideale uitvalsbasis om te wonen, te werken en te recreëren.

Ervaar het goede leven

Hier in Het Smalste Stukje Nederland staat kwaliteit van leven voorop. Niet voor niets draagt deze gemeente al jaren het Cittaslow-keurmerk, een internationaal keurmerk met haar oorsprong in Italië. Het keurmerk wordt enkel uitgereikt aan kleinschalige plattelandsgemeenten met minder dan 50.000 inwoners waarbij de kwaliteit van leven voor inwoners voorop staat.

Een evenwichtig leven

Wij weten van aanpakken en uitrusten, van gas bijgeven en gas terugnemen oftewel: de optimale balans tussen ontspannen en inspannen. Het Smalste Stukje Nederland draagt hieraan bij door het faciliteren van de optimale condities voor enerzijds economie, werkgelegenheid en onderwijs en anderzijds sport, recreatie, horeca en bezinning. Kortom: hier wordt tegenwicht geboden aan de hectiek van vandaag de dag. Dit zorgt niet alleen voor efficiëntie en vitaliteit, maar ook voor gelukkige en energieke inwoners, ondernemers en bezoekers. Het Smalste Stukje Nederland staat garant voor een evenwichtige samenleving waar het goede leven wordt gevierd.

En dat voel je ook. Hier bruist het van de burgerinitiatieven, snuffelmarkten en sfeervolle evenementen. Hier wonen gezellige mensen, kun je genieten van culinaire hoogstandjes en bevinden zich prachtige historische monumenten. Natuurlijk kun je ook goed tot rust komen in rustgevende natuurgebieden, genieten van de stilte of de ruimte om je heen.

Veel fiets- en wandelplezier

Deze complete kaart bevat de meest indrukwekkende fiets- en wandelroutes. Daarnaast lees je interessante informatie over bezienswaardigheden die je onderweg tegenkomt en plan je jouw eigen routes met de fiets- en wandelknooppunten!

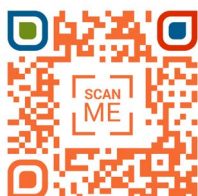
Grenzeloos genieten

Vanwege de unieke ligging van Het Smalste Stukje Nederland, kun je hier grenzeloos genieten. Het bourgondische België en het historische Duitsland liggen op een steenworp afstand.

Drielandenfietstocht

Ervaar het zelf tijdens onze drielandenfietstocht. Via deze route fiets je met gemak op één dag van Duitsland naar België en weer terug door Nederland. De fietsroute brengt je in 55 km langs monumenten, kloosters en pittoreske dorpjes in Duitsland, België en Nederland.

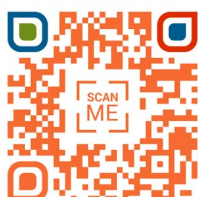
Ontdek zelf de drielandenfiets-tocht! Scan of klik op de QR-code om de route te downloaden.

Maasroute

Volg de Maas op de fiets van Maastricht naar Maasbracht. De Maasroute (89,9 km) leidt je langs karakteristieke Maasdorpen waaronder ook Illikhoven, Visserweert en Roosteren in Het Smalste Stukje Nederland. Verwonder je onderweg door gigantische kunstwerken, rustgevende vergezichten en gezellige terrasjes.

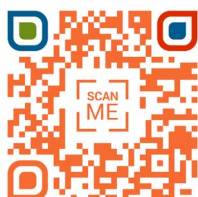
Laat je leiden langs de Maas! Scan of klik op de QR-code om de Maasroute te downloaden.

Religieus erfgoed digitaal beleven

Met behulp van 360°-technologie wordt het religieus erfgoed in Het Smalste Stukje Nederland digitaal toegankelijk gemaakt. Door het scannen van QR-codes die bij de ingangen van deze monumenten hangen, krijgen bezoekers op hun smartphones een bijzonder kijkje in de historische gebouwen. Door deze digitale beleving van beeld en geluid, ervaar je zelf de unieke (en mysterieuze) verhalen achter het erfgoed.

Scan of klik op de QR-code hiernaast en bekijk het zelf. Natuurlijk kun je de gebouwen ook in het 'echt' bewonderen.

Kom tot rust tijdens de bezinningsfietsroute!

Ontdek tijdens het fietsen de mooiste religieuze plekken van onze gemeente. Is een gebouw dicht? Scan dan de QR-codes naast de hoofdingangen om een sfeerimpressie van binnen te krijgen. De bezinningsfietsroute bestaat uit twee routes. Eén route van 47,2 kilometer voor de fanatieke fietsers (startpunt centrum Echt) en één route van 33,1 kilometer voor de recreatieve fietsers (startpunt Sint-Amelbergabasiliek in Susteren). Je kunt natuurlijk ook beide routes combineren voor nog meer fietsplezier!

Krijg je ook zin om te gaan fietsen? Scan of klik op de QR-code hiernaast en download de bezinningsfietsroute.

Fietskaart

Nog meer fietsplezier

Neem onderweg de tijd om te genieten van de schitterende natuur en bijzondere bezienswaardigheden. Pauzeer bij een van de vele terrasjes, restaurants en cafés in zowel Nederland als België en Duitsland. Scan de QR-code hiernaast voor alle eet- en drinkgelegenheden in Het Smalste Stukje Nederland en maak jouw fietstocht compleet.

Benieuwd waar je in Het Smalste Stukje Nederland kunt pauzeren? Scan of klik op de QR-code hiernaast.

Knopenlopen in Het Smalste Stukje Nederland

Combineer inspanning en ontspanning tijdens een heerlijke wandeling in Het Smalste Stukje Nederland. Ontdek te voet de veelzijdige omgeving, levendige bossen en het groene landschap. Bewonder historische monumenten en pittoreske dorpjes en geniet daarna van een heerlijk drankje. Beleef het allemaal in Het Smalste Stukje Nederland! Met een wandelknooppuntensysteem van ruim 300 kilometer aan bewegwijzerde wandelpaden en knooppunten, kun je zelf de perfecte wandeling uitstippelen.

Zorgeloos wandelen met avenza maps

Wil je tijdens het wandelen precies weten waar je bent? Download dan de Avenza maps app en raak nooit meer de weg kwijt. Met deze app zie je altijd waar je bent en welke wandelknooppunten in de buurt zijn. Zo kun je, ook als je per ongeluk een routepijltje of knooppunt over het hoofd hebt gezien, zorgeloos wandelen of een eigen wandeling uitstippelen.

Hoe werkt het?

Na het downloaden van de Avenza maps app (geschikt voor iOS en Android) kun je de kaart genaamd 'Wandelroutenetwerk gemeente Echt-Susteren' kosteloos downloaden.

Hulp nodig bij het installeren van deze wandelknooppuntenkaart? Bekijk dan de instructievideo. Scan of klik op de QR-code hiernaast.

Langeafstandswandelingen

Ervaar de unieke grensligging tijdens het bewandelen van één van de vele langeafstandswandelingen die door Het Smalste Stukje Nederland lopen. Of het nu gaat om het populaire Pieterpad (ca. 500 km), je tot bezinning wilt komen met het Jacobuspad (222 km) of wilt genieten van bijzondere vergezichten en maasoeveren tijdens het wandelen van de bekroonde langeafstandswandeling door Rivierpark Maasvallei (137 km).

Even uitwaaien langs de Maas? Dan is de langeafstandswandeling door Rivierpark Maasvallei de route die je zoekt! Scan of klik op de QR-code hiernaast.

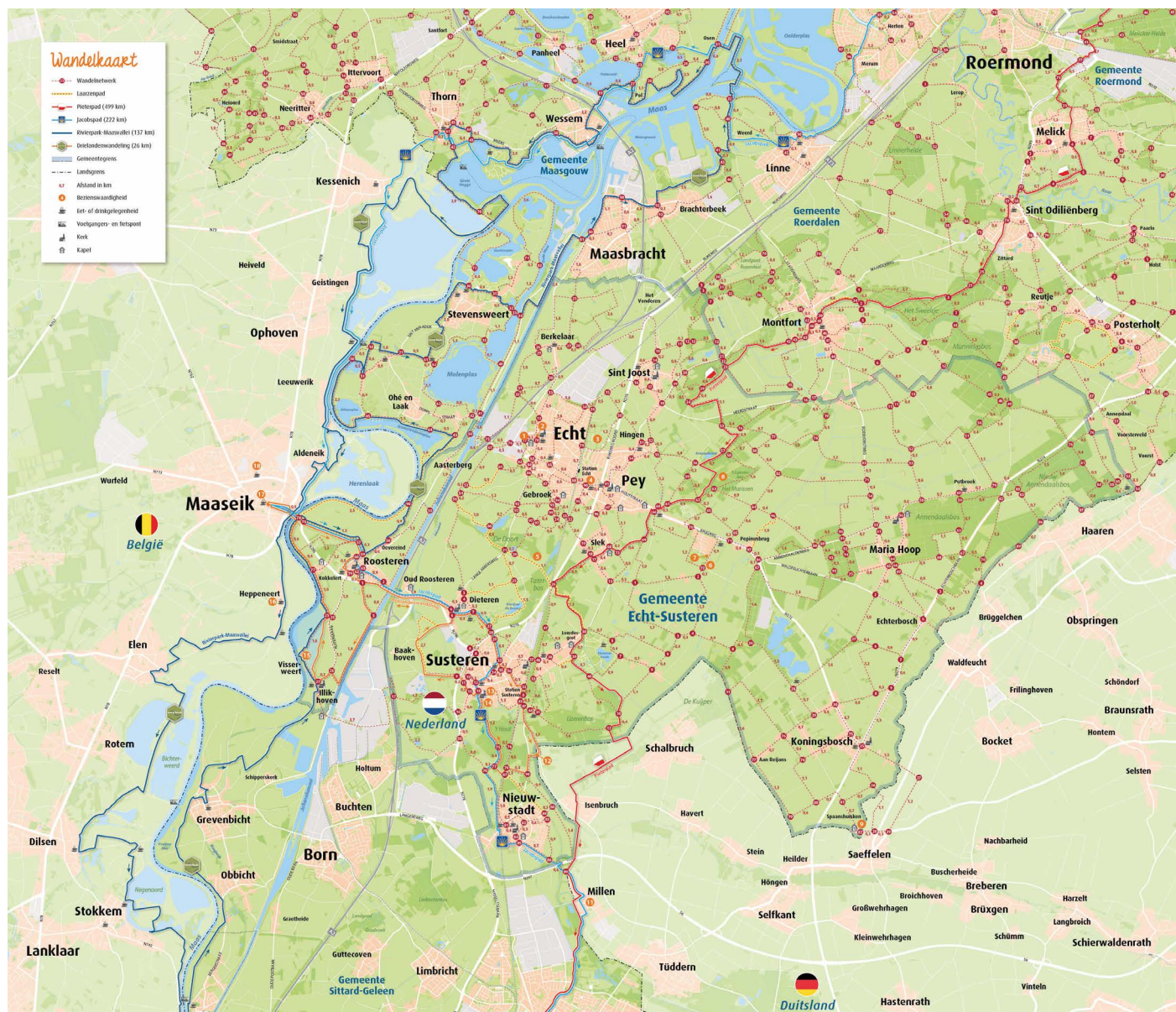
Drielandenwandeling

Ook kent Het Smalste Stukje Nederland een unieke drielandenwandeling (25,8 km). Dit is een langeafstandswandeling waarbij je op één dag door de drie buurlanden België, Nederland en Duitsland wandelt. Geniet van schitterende vergezichten en breng een bezoek aan de Sint-Amelbergabasiliek in Susteren uit de 11e eeuw. Wil je de drielandenwandeling in meerdere dagen lopen? Splits dan de wandelroute op en loop de route via Duitsland (10,9 km) en de route via België (11,1 km) los van elkaar.

Ook door drie landen op één dag wandelen? Scan of klik op de QR-code om de routes te downloaden. Veel wandelplezier!

Wandelkaart

Nog meer wandelplezier

De wandelaars die liever een kant-en-klare wandeling lopen, hebben de keuze uit een breed assortiment aan ommetjes in al onze kernen. Deze zijn gratis te downloaden op www.hetsmalstestukjenederland.nl. Scan de QR-code hiernaast om direct een ommetje te kiezen. Je kunt natuurlijk ook altijd een gratis folder met een ommetje naar keuze afhalen bij het VVV-servicepunt in Echt op de Bovenstestraat 11.

Benieuwd welke ommetjes er zijn?
Scan of klik op de QR-code en ga op pad!

1. Dakpannenfabriek in Echt

Dakpannenfabriek 'De Valk' (die omstreeks 1900 werd opgericht) was de grootste dakpannenleverancier van Nederland en zelfs een van de grootste van Europa. De opgegraven klei werd met paard en wagen en later via een tramspoor, het 'leimtremke', naar De Valk gebracht om te verwerken tot dakpannen. Ook tijdens de Tweede Wereldoorlog bleef de fabriek in bedrijf. Er werden ruim 18 miljoen dakpannen per jaar geproduceerd en op het hoogtepunt waren er 350 mensen werkzaam. Uiteindelijk liep de productie terug en moest de fabriek in 1991 haar deuren sluiten. De fabriekshallen worden gerestaureerd en omgebouwd tot foodhallen.

2. De bijzondere Edith Stein in Echt

Edith Stein was een Joodse filosofe die zich later bekeerde tot het katholieke geloof. Zij verbleef van 1938 gedurende vier jaar in het Karmelietessenklooster in Echt. Het Karmelietessenklooster is gesticht in 1875 door Duitse karmelietessen. In 1942 werd Edith Stein, samen met haar zus Rosa, opgepakt door de Duitsers, gedeporteerd en vermoord in Auschwitz. De koormantel die Edith Stein droeg in het klooster, is nog steeds te zien in de Sint-Landricuskerk. Deze kerk is inmiddels verheven tot bedevaartskerk voor Edith Stein die in 1998 heilig werd verklaard. Kom meer te weten over Edith Stein in het cultuurhuis Edith Stein op de Plats in Echt.

3. Familiepark In de Bandert in Echt

Er is voor iedereen wat te doen In de Bandert. Of het nu gaat om heerlijk buitenspelen, klauteren en klimmen, skaten, fitnessen, trimmen, zwemmen of jeu-de-boules. Het kan allemaal In de Bandert. De laatste jaren heeft dit park zich ontwikkeld tot een sportief en recreatief paradijs voor jong en oud. Ook is dit een plek waar het sportieve verenigingsleven bij elkaar komt. Zo is er een nieuwe dojo gebouwd voor aanstromend judotalent, kan bij handboogclub de Ster worden geschoten, is er genoeg ruimte voor voetbalfanaten bij de clubs EVV en RIOS en kunnen jongeren terecht in multifunctioneel centrum the CUBE.

4. Kapel van Schilberg in Pey

Het ontstaan van deze kapel is verbonden aan een bijzondere legende. Volgens deze legende zou een schaapherder een klein Mariabeeldje in een boom (in de buurt van de huidige kapel) hebben zien staan. Hij bracht dit beeldje naar de parochiekerk in Echt, maar de volgende dag was het weer terug in de boom. Er werd een kapelletje om het beeldje heen gebouwd en mensen kwamen voortaan naar de kapel om tot Maria te bidden. De aanwezige afbeeldingen in de kapel zijn afkomstig van gelovigen, als dank voor verkregen gunsten of genezingen ter ere van de Heilige Maria. Tot op de dag van vandaag vinden nog dagelijks veel mensen hun weg naar deze kapel om kaarsen aan te steken en te bidden.

5. Natuurgebied Doort-Taterbosch in Echt

Als je wandelt door de Doort en het Taterbosch, tref je veel plassen en vijvers aan. Dit zijn restanten van oude kleiwinningsactiviteiten van de vorige eeuw. De grootste plassen aan de noordzijde van de Doort zijn oude kleiputten die gegraven zijn voor dakpannenfabriek De Valk uit Echt in de jaren '50. Deze plassen worden nu gebruikt als visvijvers en in strenge winters wordt er zelfs op geschaatst. Rondom deze plassen leeft ook de boomkikker. Deze kikker is een zeldzaam amfibie die veel eisen stelt aan zijn leefomgeving. Zo zitten zij het liefste in gebieden met veel bos en struiken van verschillende hoogtes. Natuurgebied de Doort-Taterbosch is daarom dé perfecte plek voor dit zeldzame dier.

6. Abdij Lilbosch in Pey

Abdij Lilbosch, gesticht in 1883, is een abdij van cisterciënzer monniken. Zij volgen de Regel van Benedictus, waarin gebed, stilte, soberheid en liefde centraal staan, om uiteindelijk één te kunnen worden met God. Naast het koorgebed en de geestelijke lezing vormt ook de dagelijkse arbeid een belangrijk onderdeel van het monnikenleven. De monniken bouwen hun eigen akkers, telen groente en fruit en houden bijen. Daarnaast is Abdij Lilbosch de bakermat van Livar, het Limburgs kloostervarken. Deze varkens worden met respect gehouden en verzorgd door de monniken. Het vlees is (net als vele andere ambachtelijke producten) verkrijgbaar in de nabijgelegen abdijswinkel.

Legenda

7. Oorlogsmonument en schuilbunker in Pey

Dichtbij Abdij Lilbosch stortte in 1942 een Short Stirling bommenwerper neer. Bekijk het monument ter ere van de omgekomen geallieerden. De nabijgelegen schuilbunker werd in datzelfde jaar gebouwd door Duitse bezetters om hun jeugd die zich in (het inmiddels afgebroken) Sint Bernarduscollege bevonden, te beschermen tegen luchtaanvallen. Deze werd via ondergrondse gangen verbonden met het college en de abdij. In de bunker zijn 40 ligplekken, 160 zitplekken, douches, toiletten en ook een kapel gebouwd. De bunker is echter nooit gebruikt. Tegenwoordig kun je de bunker bezichtigen door een rondleiding te boeken via www.opvleugelsdervrijheid.nl.

9. Spaanshuisken nabij Koningsbosch

Spaanshuisken is een buurtschap met vijftien huishoudens in de kern Koningsbosch, gelegen aan de Duitse grens. Het is in de 16e eeuw gebouwd rond een oud tolhuis, dat stamt uit de dagen van Filips II. Naderhand zijn daar nog enige huizen bijgekomen, waardoor het sinds 1770 bekend stond als 'Spaanse huisjes'. Aan de noord-, zuid- en oostzijde wordt het buurtschap omsloten door de Nederlands-Duitse landsgrens. Bij deze grensovergangen werd met name in de jaren '60 en '70 regelmatig gesmokkeld. Denk aan vee zoals kalveren, biggen en paarden, maar ook zuivelproducten waaronder eieren. Wie door de grenswachters betrappt werd, riskeerde een gevangenisstraf!

11. Ontdek Millen in Duitsland

Millen is een klein, historisch kerkdorp in de Duitse gemeente Selfkant. Het ligt net zoals Gangelt, Susteren en Dieteren aan de Roode Beek. In Millen vind je de bijzondere Sint-Nicolaaskerk uit de 10de eeuw. Dit kerkje (gemaakt met Maaskeien, zandsteen en stucwerken) is één van de meest waardevolle gebouwen in de regio op het gebied van kunstgeschiedenis. Het is uniek omdat het ondanks meerdere aanpassingen, grotendeels onveranderd van vorm is gebleven. Het koor en de apsis dateren van rond het jaar 1000. Het interieur wordt gekenmerkt door uitgebreid stucwerk op de muren en plafonds, voornamelijk uit de 17e eeuw.

8. Natuurgebied het Marissen in Pey

Aan het einde van de ijstijd zijn in het populaire wandelen natuurgebied het Marissen vennen ontstaan. Het Kranenbroek is er daar één van. Het opwaaien van het zand zorgde voor ondiepe, langgerekte plassen. Dit maakt het Kranenbroek een bijzondere plek voor planten en dieren. In de winter leent het Kranenbroek zich uitstekend om op te schaatsen. In het Marissen ligt ook 't Laevesbos, een bijzonder plekje in het bos. Hier kan iedereen een bestaande of nieuwe boom adopteren of planten. Hierdoor blijven herinneringen en bijzondere gebeurtenissen bewaard. Neem even een moment van rust op de bankjes in 't Laevesbos en geniet van de fluitende vogels om je heen.

10. Dagje uit in Gangelt in Duitsland

Als je de Roode Beek in Susteren volgt richting Duitsland, kom je uit in Gangelt. In het bosgebied van Gangelt ligt Wildpark, een fascinerend natuur-, dieren- en belevenispark. Ga op zoek naar de bruine beren, lynxen, wolven, wasberen en veel meer. Kijk op www.wildpark-gangelt.com voor meer informatie. In Gangelt kun je ook het spoorwegmuseum bezoeken. Ga op avontuur door in treintjes te stappen die al meer dan 110 jaar oud zijn. Ook kun je historische voertuigen bekijken en de locomotiefloods, werkplaats en museumhal ontdekken. Meer weten over het spoorwegmuseum? Ga naar www.selfkantbahn.de en plan je bezoek!

12. Bezoek de Westzipfel in Duitsland

Vanaf 1949 was Selfkant gedurende veertien jaar Nederlands grondgebied. Sinds 1963 maakt deze regio weer deel uit van de Bondsrepubliek Duitsland en is grensmaal 309B de meest westelijke plek van het land. Dit wordt ook wel de Westzipfel of Westzipfelpunt genoemd. Samen met drie andere uiterste punten in Duitsland vormt dit de Zipfelbund. Via de voetgangersbrug over de beek is Het Smalste Stukje Nederland verbonden met de (in 2015 aangelegde) ontmoetingsplek aan Duitse zijde. Beleef deze bijzondere plek door letterlijk zowel in Duitsland als in Nederland tegelijk te gaan zitten op het bankje bij de Westzipfel.

Legenda

13

14

15

16

17

18

13. Sint-Amelbergabasiliek in Susteren

De Sint-Amelbergabasiliek is halverwege de 11e eeuw gebouwd in laat-Ottoonse bouwstijl. Voor het jaar 1000 stond er al een zaalkerkje op de plek van de huidige basiliek. Hier trof men ook 7e eeuwse sarcophagen aan. Vele heiligen, zoals koning Zwentibold en ook Amelberga, wiens unieke (typisch Maaslandse) schrijn in de schatkamer te bewonderen is, werden hierin begraven. In de schatkamer worden textilia en zilverwerk van meer dan duizend jaar oud bewaard. Daarnaast vind je er het Evangeliarum uit ca. 1020, één van de oudste boeken van ons land. Kijk voor meer informatie of voor het boeken van een rondleiding op www.museumstiftsusteren.nl.

15. Visserweert nabij Roosteren

Visserweert is een klein plaatsje langs de Maas. Omdat Visserweert zo kort aan de Maas ligt, is in het kader van het Grensmaasproject een nevengeul aan de oostzijde aangelegd. Bij hoogwater kan de Maas hierin uitwijken en wordt Visserweert als een eilandje omsloten door water. Vanuit Visserweert kunt je het struinpad naar Roosteren volgen, beter bekend als 'De weg van Illikhoven naar Roosteren'. De grote maaskeien markeren deze oude weg. Je kunt dit pad bewandelen als de Maas een lage waterstand heeft. Trek wel stevige wandelschoenen aan en denk bij de wandeling aan de loslopende runderen en paarden: houd voldoende afstand.

17. Cultuursnuiven in Maaseik in België

Op de Markt in het Belgische Maaseik, geniet je van een heerlijke koffie, ambachtelijk gebakje of koude pint na het wandelen of fietsen. Aan de Markt ligt ook het apotheekmuseum. Ontdek hier de geschiedenis van de oudste privé-apotheek van België vanaf de 18e eeuw tot de eerste helft van de 20e eeuw. In de buurt van de Markt staat ook de Sint-Catharinakerk met daarin een houten beeld van Sint Anna te Drieën uit 1515. De crypte van de kerk doet dienst als de schatkamer van de Sint-Catharinakerk. De schatkamer is open voor bezoekers. Kijk voor meer informatie op www.museumaaseik.be

14. Beeldentuin Suëstra in Susteren

Susteren kent een rijke historie op het gebied van kunst en cultuur. Nabij het Salvatorplein is een plekje, verscholen in het groen, waar op particulier initiatief een buitengalerij is ingericht. Deze stille plek doorkruist met wandelpaden maakt dit kleine paradijs een uitstekend decor voor beelden en kunstwerken. In tien jaar tijd werd er een tiental beelden verzameld. Het resultaat is een permanente beeldentuin. De beeldentuin fungeert ook als ontmoetingsruimte en plek om te rusten op de banken. Scan de QR-codes bij de beelden en kom meer te weten over deze kunstwerken en de kunstenaars.

16. Kom tot rust in Heppeneert in België

Langs de oever van de Maas ligt het dorpje Heppeneert, een Belgisch gehucht uit de 13e eeuw. Bekijk hier de Sint-Gertrudiskerk met beelden van Onze Lieve Vrouw van Rust. Zij wordt aangeroepen om rust te krijgen en bevrijd te worden van angsten en kwellingen. Heppeneert is een populair bedevaartsoort voor Onze Lieve Vrouw van Rust. Wandel door het Mariapark naast de kerk en bewonder de bijzondere kunstwerken. In de kaarsengalerij kunnen bedevaartgangers een kaars op steken. De nabijgelegen strooiweide biedt ruimte voor een laatste rustplaats van overledenen.

18. Uitjes in Maaseik in België

Ga je met kinderen op pad? Maak dan een tussenstop in Maaseik en breng een bezoek aan Beverland, een binnen- en buitenspeeltuin met klimtorens, zandbakken, speelkooien en meer! Kijk voor de openingstijden op www.beverlandmaaseik.be. Even afkoelen? Ga dan naar Aquadroom, een binnen- en buitenzwembad met glijbanen, peuterpad en stroomversnelling. Zelf ontspannen? Aquadroom biedt ook sauna- en wellness arrangementen aan. Kom helemaal tot rust in het Turks stoombad, de belevingsdouches en footspa's met Garra Rufa visjes. Kijk voor meer informatie en het bestellen van tickets op www.aquadroom.be.

Legenda